

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Heleny Nutilové a soudců JUDr. Terezy Kučerové a Mgr. et Mgr. Bc. Petra Jiříka v právní věci

žalobkyně: **TAAR s.r.o.**
se sídlem Budějovická 11, Veselí nad Lužnicí
zastoupeného Mgr. Jiřím Mašlejem, advokátem
se sídlem V Podhoří 249/28, 171 00 Praha - Troja

proti

žalovanému: **Celní úřad pro Jihočeský kraj**
se sídlem Kasárenská 6/1473, České Budějovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2021, č. j. 57919/2021-520000-11, ze dne 23. 4. 2021, č. j. 57920/2021-520000-11, ze dne 23. 4. 2021, č. j. 57921/2021-520000-11, ze dne 23. 4. 2021, č. j. 57922/2021-520000-11,

takto:

- I. V řízení se pokračuje.
- II. Žaloba se zamítá.

- III. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný vydal dne 28. 12. 2017 platební výměry na spotřební daň z tabákových výrobků, a to pod č. j. 117106/2017-520000-3, č. j. 117134/2017-520000-3, č. j. 117136/2017-520000-3 a č. j. 117141/2017-520000-3, tyto platební výměry napadl žalobce odvoláním, odvolací orgán odvolání žalobce jako nedůvodné zamítl a uvedené platební výměry rozhodnutím ze dne 16. 11. 2018 potvrdil. Po nabytí právní moci těchto platebních výměrů žalovaná vydala dne 4. 2. 2019 platební výměry na úrok z prodlení dle § 252 daňového řádu, a to dne 4. 2. 2019 platební výměr č. j. 18419/2019-520000-42, dne 26. 2. 2019 platební výměr, č. j. 29050/2019-520000-42, č. j. 29054/2019-520000-42 a č. j. 29055/2019-520000-42.
2. Žalobce si podal dne 11. 4. 2019 žádost o prominutí úroků z prodlení s tím, že byly naplněny zákonné podmínky, aby žalovaný mu úroky z prodlení prominul. Žalovaný dne 8. 8. 2019 vydal rozhodnutí č. j. 49323 – 6/2019-520000 – 11, č. j. 49323-7/2019 – 52000 – 11, č. j. 49323 – 5/2019-520000 – 11, č. j. 49323 – 4/2019-520000 – 11, kterými žádost žalobce o prominutí úroku z prodlení zamítl
3. Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2019 zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, neboť z odůvodnění nebylo patrné, co žalovaný považoval či nepovažoval jako možný opravitelný důvod. Žádost žalobce o prominutí úroku z prodlení byla opětovně zamítnuta rozhodnutími žalovaného ze dne 23. 4. 2021 č. j. 57919/2021-520000-11, č. j. 57920/2021-520000-11, č. j. 57921/2021-520000-11 a č. j. 57922/2021-520000-11.

II. Stručný obsah žaloby a replika žalobce

4. Žalobci byla vyměřena platebními výměry za zdaňovací období listopad 2016, prosinec 2016, leden 2017 a únor 2017 spotřební daň z tabákových výrobků. Po nabytí právní moci platebních výměrů žalovaný vydal platební výměry na úroky z prodlení, neboť žalobce vyměřenou spotřební daň z tabákových výrobků uhradil až v průběhu měsíce ledna 2018. Žalobce podal dne 11. 4. 2019 žádost o prominutí stanoveného úroku z prodlení, tyto žádosti byly napadenými rozhodnutími žalovaným zamítnuty. Žalobce namítá, že v jeho případě je dána existence ospravedlnitelného důvodu a požaduje i zohlednění ekonomických a sociálních poměrů, kdy v souvislosti s tím odkazuje na § 259b a na § 259c daňového řádu. Byla splněna i podmínka spočívající v tom, že v den podání žádosti o prominutí úroků z prodlení byla jím uhrazena dlužná daň. Ospravedlnitelný důvod je dán, neboť v rámci vyměřovacího řízení správce daně akceptoval tvrzení žalobce, že změna daňového zařazení byla způsobena výrobní – čistě technickou vadou vybraného výrobku, tedy bez jakéhokoli zavinění. Dle žalobce se jednalo o vadu obalového materiálu, který žalobci dodává jeho zahraniční dodavatel, když tato vada byla zjištěna až na základě výsledku laboratorního rozboru provedeného celně technickou laboratoří GŘC. V daném případě se jednalo o

zjištěnou skutečnost bezpečně vyplývající z obsahu skutkových zjištění celního úřadu. Žalobce se tedy o výsledku laboratorního rozboru CTL dozvěděl až při zajištění části zboží, tedy v průběhu března 2017, když vznikal úrok z prodlení. Bylo prokázáno, že se jednalo o výrobní technologickou vadu. Tím tedy byla podle žalobce naplněna i druhá zákonná podmínka stanovená v § 259b odst. 2 daňového řádu, kdy k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem případu ospravedlnit. Výrobou došlo k výrobě vadného doutníku, nikoli jiného vybraného výrobku.

5. Rovněž žalobce napadá postup žalovaného, který rozhodoval s přihlédnutím k vnitřnímu pokynu č. 61/2016 Generálního ředitelství cel, neboť žalovaný byl povinen se zabývat i jinými důvody, než jsou obsažené ve vnitřním předpisu. Nesouhlasí s odůvodněním, na základě, kterého se žalovaný rozhodl k řízení o přestupku nepřihlízet.
6. Žalobce v replice poukázal na to, že není sporu o tom, že tabákové výrobky „ZERA“ trpěly technologickou vadou, kdy vada spočívá v tom, že tabáková fólie byla více prodyšná než obvykle. Žalobce odebíral řadu let tuto tabákovou fólii od zahraničního německého výrobce, která je určena k výrobě doutníků, nikdy předtím neměl s touto fólií negativní zkušenosti. Žalobce vyráběl a prodával předmětné tabákové výrobky jako doutníky, nikoli jako tabák ke kouření. Neměl ponětí o tom, že tabáková fólie nyní vykazuje výrobní vadu, která ovlivní kouřitelnost doutníků „ZERA“. Dle žalobce z obsahu žalovaných rozhodnutí není zřejmé, co žalovaný považoval či nepovažoval jako možný ospravedlnitelný důvod, a proto jsou žalovaná rozhodnutí nepřezkoumatelná. Z vyjádření žalovaného vyplývá, že ospravedlnitelný důvod, ekonomické a sociální poměry a četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem jsou tři propojená kritéria. Žalobce však má za to, že v případě, je-li ospravedlnitelný důkaz shledán, pak žadatel má právo na prominutí úroků z prodlení zcela, nebo v určitém rozsahu, kdy tento rozsah je dán ekonomickými a sociálními poměry. Podle žalobce z žalovaných rozhodnutí neplyne, zda ospravedlnitelný důvod byl či nebyl dán, kdy v této souvislosti se spíše jedná o jakési shrnutí resumé věci. Žalovaný v replice setrval na žalobě.
7. Dále žalobce poukázal na to, že nezavinil výrobní vadu tabákových výrobků, jestliže vadnou tabákovou folii obdržel od svého zahraničního dodavatele, když tyto výrobky odebíral od zahraničního dodavatele řadu let. Žalobce tedy nemohl zavinit výrobu vadných tabákových výrobků, neboť ji nevyráběl. Přičemž vadnou tabákovou folii nelze na první pohled rozeznat od bezvadné tabákové folie. Toto bylo možné zjistit až pod mikroskopem a při dvacetinásobném zvětšení. Kvalita výrobku nemohla být ověřena ani nakuřovací zkouškou, rovněž ani jinou formou testu. Nesprávně se i žalovaný vypořádal s tím, že žalobce se nedopustil žádného úmyslného jednání. V daném případě se jednalo o výrobní technologickou vadu, proto nelze hovořit o obohacení žalobce. Předmětné tabákové výrobky uvedené do volného daňového oběhu totiž nebyly prodány spotřebitelům, ale byly zajištěny správcem daně přímo ve skladu žalobce a ve skladě dalších distributorů. Dle žalobce ovšem došlo k obohacení státu na úkor žalobce, když místo doměření daně provedl její vyměření v plné výši. Žalobce nezaplatil rozdíl na dani, ale zaplatil znovu celou daň, ještě jednou v plné výši. Stát se tedy obohatil na úkor žalobce o částku 703 154,92 Kč, byť žalobce zaplatil formou vylepení kolků na jednotková balení tabákových výrobků ZERA, celkem tedy stát vyinkasoval na spotřební dani z jedné výrobky částku 5 554 160,92 Kč bez příslušenství.

8. Dále žalobce napadá i nesprávné aplikování vnitřního předpisu Celní správy České republiky MI č. 5/2021 má za to, že skutkové okolnosti vymezené v čl. 13 metodické informace jsou vymezeny značně úzce, jestliže se jedná například o živelnou pohromu, dědictví fyzických osob, mylné zaslání bezhotovostní platby, nemožnost plnění daňových povinností pro nepříznivý zdravotní stav. Touto metodickou informací tedy došlo k zúžení aplikace institutu prominutí úroku z prodlení maximálním možným způsobem. Žalobce má za to, že se žalovaný nemůže odkázat pouze na taxativní výčet skutkových podstav obsažených ve vnitřním pokynu. Proto má za to, že tato metodická informace je nezákonná a znemožňuje daňovým subjektům příslušenství daně prominout.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě poukázal na ustanovení § 259f odst. 2 daňového řádu a na § 259c odst. 2 a 3 daňového řádu. K existenci ospravedlnitelného důvodu žalovaný uvedl, že se jedná o jakýsi výjimečný případ, který je z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický. Možnost dosáhnout prominutí úroku z prodlení by tak neměla svědčit daňovým subjektům, které se do prodlení dostaly v důsledku vlastní liknavosti, nezodpovědnosti či dokonce úmyslným jednáním. V daném případě žalobce uváděl vybrané výrobky (doutníky pod obchodním označením „ZERA“), do volného daňového oběhu celé čtyři po sobě jdoucí zdaňovací období, což lze považovat za dostatečně dlouhou dobu na to, aby vady svých výrobků určených konečnému spotřebiteli, žalobce odhalil. Žalovaný považuje předmětné výrobky za tabák ke kouření dle § 101 odst. 3 písm. c) bod 2 zákona o spotřebních daních a nikoli za doutníky podle § 101 odst. 3 písm. b) zákona o spotřebních daních. Žalovaný konstatoval, že pro samotné vyměření daně není rozhodující, proč daný výrobek nespĺňuje stanovené parametry, nýbrž fakt, že dané parametry výrobek nespĺňuje, tedy, že doutníky nebylo možné kouřit jako takové, tedy v nezměněném stavu - § 101 odst. 3 písm. b) zákona o spotřebních daních. Tento výklad byl potvrzen i odvolacím orgánem, který potvrdil všechny žalobcem napadené platební výměry. Proto se žalovaný v žalobou napadených rozhodnutích o prominutí úroků z prodlení příčinou, proč nešlo doutníky kouřit jako takové, dále nezabýval, neboť to je z hlediska předmětu řízení bezvýznamné. Žalovaný si je vědom existence žalobcovy námitky technické vady výrobků, prezentované, co by ospravedlnitelný důvod pro prominutí úroku z prodlení. S touto námitkou se vypořádal na straně 6 napadených rozhodnutí. Žalovaný se rovněž neztotožnil s žalobcem, že nedošlo k žádnému faktickému obohacení.
10. K námitce žalobce, že žalovaný rozhodoval s přihlédnutím k vnitřnímu pokynu č. 61/2016 Generálního ředitelství cel, žalovaný uvedl, že tím, že rozhodoval s přihlédnutím k vnitřnímu předpisu celní správy č. 61/2016, neporušil zákon ani žádný jiný předpis či pokyn. Žalobcem zmíněný vnitřní předpis finanční správy, a to pokyn Generálního finančního ředitelství D-21 žalovaný neaplikoval ani necitoval. Žalovaný má za to, že se vypořádal se všemi důvody pro prominutí úroků z prodlení, které žalobce uplatnil a vymezil, přičemž nedošlo k vyvázání se z diskreční pravomoci či jejímu zúžení, jak žalobce tvrdí. Rovněž žalovaný neporušil právo na spravedlivý proces. Podle žalovaného je nedůvodná námitka žalobce, že nesouhlasí s odůvodněním, na základě kterého se žalovaný rozhodl k řízení o přestupku nepřihlížet. V daném případě je dle žalovaného irelevantní se zabývat předloženou disputací za situace, kdy žalovaný deklaroval, že za rozhodnou dobu 3

roky zpětně ke dni vydání rozhodnutí o žádosti o prominutí příslušenství daně považuje žalobce za beztrestného.

11. K tvrzení žalobce ohledně jeho nezavinění výrobní vady tabákových výrobků žalovaný uvedl, že předmětné vybrané výrobky byly stíženy výrobní vadou, což ani žalobce nepopírá a nikoliv skutečnost, že by výrobní vada předmětných výrobků, tedy vada, že žalobcem vyráběný tabákový výrobek, doutník, nešel kouřit ve zmíněném stavu, a proto nenaplnoval legální definici doutníků ve smyslu § 101 odst. 3 písm. b) bodu 2 zákona o spotřebních daních, byla způsobena bez jakéhokoliv zavinění žalobce, neboť žalovaný má za to, že právní argumentace žalobce ve vztahu k existenci ospravedlnitelného důvodu vzniklého prodlení ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu, je nepřijatelná. Žalobce zcela nesprávně v podané žalobě polemizuje se závěry rozsudku Krajského soudu č. j. 59 Af 1/2019 – 95, což je v rámci tohoto řízení zcela nepřijatelné a irelevantní. V souvislosti s tím pak odkázal na bod 74 rozsudku č. j. 59 Af 1/2019 – 95, jež se týká odpovědnosti žalobce za jeho výrobky.
12. K nesouhlasu žalobce ohledně vypořádání se s neúmyslným jednáním žalobce, žalovaný uvedl, že zákon o spotřebních daních žalovanému skutečně povinnost zkoumání úmyslného či neúmyslného jednání žalobce jakožto daňového subjektu neukládá.
13. K tvrzenému obohacení státu, pak žalovaný uvedl, že nemohlo dojít k obohacení státu. Žalovaný po zajištění předmětných tabákových výrobků nastínil žalobci postup, jak může získat hodnotu finančních prostředků, jež uhradil za nákup chybně vylepených tabákových nálepek. Ovšem žalobce tohoto postupu nevyužil. Pouze požádal žalovaného o vrácení přeplatku na spotřební dani. Žalovaný ovšem vratitelný přeplatek ve vztahu k žalobci nevidoval.
14. Žalovaný dále uvedl, že se žalobcem tvrzenými ospravedlnitelnými důvody patřičně vypořádal na straně 8 -12 napadených rozhodnutí, kde podrobně popsal, proč konkrétní žalobcova tvrzení nelze považovat za ospravedlnitelné důvody pro prominutí úroků z prodlení. Žalovaný postupoval nejen v souladu s metodickou informací, ale rovněž vzal v úvahu tvrzené ospravedlnitelné důvody a dospěl k závěru, že žalobce nenaplnil ospravedlnitelné důvody.

IV. Posouzení věci krajským soudem

15. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, kdy podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. V daném případě žalobce požádal o prominutí úroku z prodlení podle § 259b daňového řádu podle něhož: „daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkaní částky, pokud byla uhrazena daň, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl“ (odstavec 1). „Správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení, nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Přitom není vázán návrhem daňového subjektu“ (odstavec 2). „Při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok

prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku“ (odstavec 3).

17. Žalovaný o žádosti žalobce rozhodoval podle § 259c daňového řádu, dle něhož při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně, správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem (odstavec 1). „Prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních třech letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy“ (odstavec 2). „Pokud právnická osoba závažným způsobem poruší daňové nebo účetní právní předpisy, hledí se pro účely posouzení splnění podmínky podle odstavce 2, na osobu, která byla v době tohoto porušení v této právnické osobě členem statutárního orgánu, jako by je také porušila“ (odstavec 3).
18. Pro posouzení žádosti žalovaného o prominutí úroku z prodlení žalovaný rovněž vycházel z vnitřního předpisu č. 61/2016 Generálního ředitelství cel, ve kterém jsou uvedeny důvody, pro které je dle zákonné úpravy možné prominout příslušenství daně.
19. Rozhodování o prominutí příslušenství daně řešil rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Afs 81/2015-32 ze dne 7. 7. 2015, ze kterého vyplývá, že rozhodnutí musí být odůvodněno v souladu s § 102 odst. 1 daňového řádu. V rozhodnutí musí být uvedeny důvody výroku a informace o tom, jak se rozhodující správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami uplatněnými příjemcem rozhodnutí. Rozhodnutí o prominutí příslušenství daně je proto dlouhodobě vnímáno jako rozhodnutí vydané na základě správního uvážení příslušného správce daně. Úvaha správce daně musí být tedy odůvodněna, aby bylo zřejmé, o jaké skutečnosti opřel svůj právní závěr správní orgán a proč považuje důvody uvedené v žádosti o prominutí příslušenství daně za nepravdivé nebo vyvrácené. Jen v takovém případě má pak daňový subjekt možnost efektivní obrany svých práv, tedy možnost uplatnit žalobní body, které by mohly vyvrátit, popřípadě zpochybnit závěry správce daně.
20. Podle § 259b odst. 1 daňového řádu daňový subjekt je oprávněn požádat správce daně o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkání částky, pokud byla uhrazena daň, v důsledku, jehož neuhrazení úrok vznikl. Podle odst. 2 citovaného ustanovení správce daně může zcela nebo v části prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkání částky, pokud prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Proto není vázán návrhem daňového subjektu. Podle odst. 3 téhož ustanovení při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.
21. Krajský soud předesílá, že na prominutí úroku není nárok, ani při splnění zákonných předpokladů (tj. žádost daňového subjektu a úhrada daně, v důsledku jejíhož neuhrazení úrok vznikl). Rozhodování o prominutí úroku z prodlení se děje ve sféře volného správního uvážení, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, které zákon dovoluje (srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2019 č. j. 4 Afs 342/2018 – 35). Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze podle § 78 odst. 1 s.ř.s. jen pokud, překročily správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení nebo správní orgán volné uvážení zneužil. Soud tedy posuzuje, zda rozhodnutí správního orgánu nevybočilo z mezí stanovených zákonem.

22. Soud má za to, že žalovaný své rozhodnutí založil na řádně zjištěném skutkovém stavu a vzal v úvahu zákonem předepsaná kritéria. Žalovaný rovněž řádně zdůvodnil, proč nepřistoupil k prominutí úroku, tj. okolnost, že k prodlení nedošlo z ospravedlnitelného důvodu, jehož existence je prvořadou podmínkou pro možnost prominutí úroku z prodlení. Rozhodnutí je tedy přezkoumatelné.
23. Žalobce v daném případě ospravedlnitelný důvod pro prominutí úroku z prodlení spatřuje v tom, že nezavinil výrobní vadu tabákových výrobků, dále že jeho jednání nebylo úmyslné. Dále poukazoval na to, že výrobky zdanil jako tabákové výrobky formou tabákových nálepek, jejichž hodnotu uhradil, čímž zaplatil spotřební daň a celní orgány výrobky vyhodnotily jako tabák ke kouření v důsledku čehož mu stanovily ve vyměřovacím řízení spotřební daň z tabáku ke kouření v plné výši. Žalobce má za to, že mělo být vedeno doměřovací nikoliv vyměřovací řízení, neboť předmětné tabákové výrobky již jednou zdanil. Doutníky žalobce uvedl do volného daňového objektu a označil je tabákovou nálepkou pro doutníky.
24. Soud poukazuje na to, že v daném případě žalobce uvádí jako ospravedlnitelný důvod skutečnosti, které byly jím uváděny ve vyměřovacím řízení, tedy pouze polemizuje se závěry, které byly učiněny žalovaným a rovněž tak krajským soudem v rozsudku č. j. 59 Af 1/2019 – 95, potažmo v rozsudku NSS č. j. 1 Afs 463/2020 – 98.
25. V daném případě žalobce uvedl do volného daňového oběhu doutníky, které označil tabákovou nálepkou pro doutníky dle § 4 odst.1 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb. a označil je tabákovou nálepkou pro doutníky na základě § 114 a § 116 zákona o spotřebních daních. U žalobce bylo provedeno místní šetření a následně na základě výsledků rozborů prováděnými celní technickou laboratoří dospěl žalovaný k závěru, že předmětný výrobek vyráběný žalobcem není doutníkem dle § 101 odst. 3 písm. b) bod 2 zákona o spotřebních daních (tedy doutník s krycím listem z rekonstituované tabákové fólie), ale že se jedná o tabák ke kouření (tedy o tabákový odpad), který je upraven pro prodej konečnému spotřebiteli a na základě toho pak bylo zahájeno žalobcem vyměřovací řízení za účelem vyměření spotřební daně z tabákových výrobků za tabák ke kouření dle § 101 odst. 3 písm. c) bod 2 zákona o spotřebních daní.
26. K námitce žalobce, že nezavinil výrobní vady tabákových výrobků soud zejména odkazuje na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 59 Af 1/2019 – 95, kde se soud rovněž touto námitkou zabýval, přičemž dospěl k závěru, že žalobce mohl zkontrolovat dodaný materiál a jeho vady odhalit, a to například provést nakuřovací zkoušku či jinou formu testu, při které by vady tabákových výrobků nepochybně zjistil, když nic takového žalobce neučinil. K této námitce rovněž soud poukazuje na bod 70 a 71 rozsudku NSS č. j. 1 Afs 463/2020 – 98, kterým byla zamítnuta kasační stížnost žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 10. 2020 č. j. 59 Af 1/2019 -95, kdy Nejvyšší správní soud souhlasil se závěrem krajského soudu, že za danou vadu nemůže vyšší moc, kterou nebylo možno ovlivnit, neboť je to právě žalobce jako výrobce tabákových výrobků, kdo má povinnost přesvědčit se o vlastnostech kupované věci předtím než ji zapracuje do svého výrobku, jenž následně posílá do volného daňového oběhu a nese odpovědnost za kvalitu svého výrobku. Spoléhal-li žalobce na kvalitu dodávek a nezavedl vlastní systém kontroly kvality, nelze to klást nikomu jinému než jemu samotnému k tíži.

27. Soud rovněž se ztotožňuje s tvrzením žalovaného, že nebylo jeho povinností zjišťovat, proč nyní nejdou kouřit a z jakých důvodů tomu tak je, neboť je to výhradně žalobce, kdo je odpovědný za to, v jaké kvalitě a vlastnostech uvádí do volného oběhu vybrané výrobky.
28. Zcela nepřipadná je argumentace žalobce, že se uvedeného jednání nedopustil úmyslně. Touto námitkou se také zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku 1 Afs 463/2020 – 105, a to v odstavci 72 a dospěl k závěru, že argument žalobce, že je třeba zkoumat co daňový subjekt skutečně zamýšlí, v dané věci nehraje roli, když NSS zdůraznil, že nemá žádný důvod se domnívat, že úmyslem žalobce bylo obcházet zákon, když skutečnost, zda žalobce měl úmysl obcházet účel právních předpisů či nikoli, je pro účely sazby spotřební daně bezpředmětná. V souvislosti s tím, pak bylo NSS poukázáno na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2009 č. j. 1 Afs 81/2009 – 68, dle něhož zákon o spotřebních daních je konstruován tak, že pro vznik daňové povinnosti není právně relevantní vědomí či nevědomí provozovatele daňového skladu o jeho výrobcích. Soud se proto ztotožnil se žalovaným, který správně dospěl k závěru, že se žalobce i přes porušení daňových předpisů nedopustil závažného porušení takových daňových předpisů, a tedy žalovaný považuje žalobce pro účely řízení o prominutí příslušenství daně za beztrestného, nepovažoval však žalovaný za stěžejní se touto námitkou zabývat v případě, kdy zákon o spotřebních daních žalovanému skutečně povinnost zkoumání úmyslného či neúmyslného jednání žalobce neukládá.
29. K argumentaci žalobce, že vadu nešlo předem odhalit a že i nakuřovací zkouška mohla nanejvýš svědčit o vadě několika kusů vyrobených doutníků, soud poukazuje na odst. 6 rozsudku NSS č. j. 1 Afs 463/2020 – 105. Ze závěru NSS v citovaném rozsudku pak vyplývá, že primárně to bylo v gesci žalobce, aby nastavil takové procesní kontrolní mechanismy, které by mohly odhalit na první pohled nezjistitelné vady. Navíc je to žalobce, jako výrobce tabákových výrobků, který za své zboží, jež následně uvádí do oběhu za jeho kvalitu nese primární odpovědnost. K poukazu žalobce, že pro daňové účely vadný automobil ještě nepřestává být automobilem, soud uvádí, že tento jeho argument není zcela přiléhavý a s touto věcí nijak nesouvisí.
30. K námitce žalobce není důvodné, že v daném případě se jednalo výrobní technologickou vadu, proto nelze v tomto případě hovořit o nějakém jeho obohacení, když předmětné tabákové výrobky uvedené do volného oběhu, totiž nebyly prodány spotřebitelům byly zajištěny správcem daně přímo v jeho skladu a ve skladě dalších distributorů, neboť tuto skutečnost nelze považovat za relevantní pro závěr, že jde o ospravedlnitelný důvod.
31. K tvrzenému obohacení státu soud uvádí, že k žádnému obohacení nedošlo. V daném případě nebyl možný postup podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních. V daném případě správce daně vybrané výrobky zajistil, proto s nimi nebylo možné nijak nakládat. Trpěl-li výrobek vadou a nedošlo by ke kontrole ze strany celních orgánů, dalo by se hypoteticky za předpokladu splnění dalších zákonných požadavků uvažovat o možnosti postupu dle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o spotřebních daních, ovšem takováto konstrukce v toto případě nenastala (viz odst. 85 rozsudku NSS č. j. 1 Afs 463/2020 – 106).
32. V daném případě bylo vedeno vyměřovací řízení, přičemž žalobce nepředložil doklady podle § 5 zákona o spotřebních daních, přičemž žalobce takové doklady ve smyslu § 5 zákona o spotřebních daních správci dani nepředložil, tudíž neprokázal zdanění tabákových výrobků,

tj. tabák ke kouření, proto argumentace, že výrobky byly označeny nálepkami pro jiný druh výrobku, konkrétně doutníky ZERA, nemůže ve smyslu požadavku § 5 zákona o spotřebních daních obstát. Žalobce tedy zdanění výrobků neprokázal, proto došlo k uzavření vyměřovacího řízení a byly vydány platební výměry. Žalobce neprokázal, že by do volného daňového oběhu uváděl tabákové výrobky, a proto nebyl v postavení plátce dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních, ale byl v postavení plátce daně dle § 4 odst. 1 písm. f) tohoto zákona, přičemž splnění této povinnosti neprokázal a své daňové povinnosti nedostál (viz bod 98 rozsudku NSS č. j. 1 Afs 463/2020 – 98).

33. Na základě shora uvedených skutečností byl správně žalovaným učiněn závěr, že se v daném případě o ospravedlnitelné důvody nejedná, soud proto dospěl k závěru, že postup žalovaného nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem. Soud považuje závěr žalovaného, že ospravedlnitelný důvod neshledal za správný. Správně žalovaný nepřihlížel k řízení o přestupku a považoval žalobce za beztrestného, neboť uplynuly 3 roky od spáchání přestupku.
34. Pro posouzení žádosti žalovaného o prominutí úroku z prodlení žalovaný rovněž vycházel z vnitřního předpisu č. 61/2016 Generálního ředitelství cel, ve kterém jsou uvedeny důvody, pro které je dle zákonné úpravy možné prominout příslušenství daně. Žalovaný rovněž správně na danou věc aplikoval pokyn GFŘ, jímž jsou povinny řídit všechny podřízené daňové orgány a který definuje neurčitý právní pojem (ospravedlnitelný důvod). Žalovaný nevycházel z pokynu GFŘ D-21, jak žalobce mylně domnívá.
35. Pokud jde o rozhodování správce daně dle pokynu GFŘ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2013, č. j. 1 Afs 1/2013-47 konstatoval, že tento pokyn není obecně závazným právním předpisem a správce daně by se od něho v odůvodněných případech mohl odchýlit, na druhou stranu však nelze správci daně vytýkat, že se tímto pokynem řídil a postupoval podle instrukcí v něm uvedených.
36. Metodický pokyn GFŘ byl vytvořen za účelem jednotného posuzování žádostí o prominutí, když v tomto pokynu je upraven postup orgánů finanční správy při vyřizování žádostí a dále se zde uvádí příklady skutečností, ve kterých lze spatřovat ospravedlnitelný důvod nebo skutečností, které finanční správa považuje za závažné porušení daňových předpisů.
37. V daném případě se žalovaný správně zabýval tím, zda byla naplněna kritéria ospravedlnitelného důvodu, přičemž se zabýval nejen důvody, které jsou uvedeny v metodické informaci, ale i ospravedlnitelnými důvody tvrzenými daňovým subjektem v jeho žádosti o prominutí příslušenství daně. Přičemž dospěl k závěru, že žalobce nenaplnil žádný z ospravedlnitelných důvodů uvedených v předmětném metodickém pokynu a rovněž jím tvrzené důvody k prodlení nepovažoval za ospravedlnitelné. Za tohoto stavu pak správně nebyly posuzována kritéria, zda ekonomické nebo sociální poměry žalobce zakládají tvrdost uplatněného úroku podle odst. 6. Nesprávně je proto žalobcem tvrzeno, že touto metodickou informací došlo ke zúžení aplikace institutu prominutí úroku z prodlení maximálním možným způsobem a že se tedy dobrodíní může dožadovat úzký počet žadatelů. Jak vyplývá z odůvodnění napadených rozhodnutí žalovaný posuzoval žádost žalobce o prominutí úroku z prodlení nejen na základě metodické informace, ale rovněž i postupoval v souladu se zákonem, kdy se zabýval tím, zda žalobcem tvrzené o ospravedlnitelné důvody jsou dány. Soud má za to, že postup žalovaného nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem.

38. Soud proto uzavřel, že se plně ztotožňuje s hodnocením a závěry žalovaného v napadených rozhodnutích, které považuje za správné a náležitě vyargumentované s ohledem na rozsáhlé odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, kdy nyní posuzované námitky v žalobě jsou ve větší míře opakováním či shrnutím námitek, soud proto reagoval na námitky žalobce koncentrovaněji, aby neopakoval již kolikrát řečené.

V. Závěr a náklady řízení

39. Na základě shora uvedeného dospěl soud k závěru, že žaloba nedůvodná není, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
40. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst.1 věty první s.ř.s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.
41. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného v jeho případě nebylo prokázáno, že mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly náklady důvodně vynaložené nad rámec běžné úvodní činnosti. Z toho mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 30. května 2023

Mgr. Helena Nutilová v. r.
předsedkyně senátu